# 5201 Sayılı Kanun Gereğince Kontrole Tâbi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar Askeri Patlayıcı Maddeler Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste (2023 Yılı Kontrole Tabi Malzeme Listesi)

Harp Araç ve Gereçleri ile Silah Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar Askeri Patlayıcı Maddeler Bunlara Ait Teknolojiler İlişkin 2023 Yılı Kontrole Tabi Liste

03.12.2022 Tarihli 32032 Sayılı Resmi Gazete

## TEBLİĞ

**5201 Sayılı Kanun Gereğince Kontrole Tâbi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar Askeri Patlayıcı Maddeler Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste (2023 Yılı Kontrole Tabi Malzeme Listesi)**

**Millî Savunma Bakanlığından:**

**MADDE 1 -** (1) Aşağıda belirtilen "Kontrole Tabi Liste" kapsamında yer alan kalemlerin üretilmesi, ihracat ve ithalâtına ilişkin izin işlemleri ile Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi Ek Listesi ( www.mtcr.info/english/annex.aspxl) ve Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi ( www.wassenaar.org/controllist/index.aspxl) ile Kontrole Tabi Listede yer alan kalemlerin ihracat ve ithalâtına ilişkin izin işlemleri, Millî Savunma Bakanlığı sorumluluğunda ve bilgisi dâhilinde yapılacaktır.

**a) Namlulu silâhlar:**

1) Her çap ve model ateşli yivli setli tabancalar, makineli tabancalar ve bunların ana parçaları (susturucu, gövde/çerçeve, sürgü/kapak takımı/üst gövde, namlu, toplu tabancalar için top/hazne/silindir, mekanizma ana parçaları ile komplesi ve tetik tertibatı) ile balistik önemi haiz parçaları (ateşleme iğnesi, mekanizma dip tablası, tırnak, çıkarıcı, namlu).

2) Her çap ve model tek veya otomatik atışlı yivli setli tüfekler, keskin nişancı tüfekleri, yivli setli av tüfekleri ve bunların ana parçaları (susturucu, gövde/çerçeve, kapak takımı/üst gövde, namlu, mekanizma ana parçaları ile komplesi, şarjör komplesi (yivli setli av tüfekleri şarjörü hariç) ve tetik tertibatı) ile balistik önemi haiz parçaları (ateşleme iğnesi, mekanizma dip tablası, tırnak, çıkarıcı, namlu).

Not: Yivsiz av tüfekleri ve parçaları, nişancılık eğitiminde kullanılan tüfekler ve parçaları, spor amaçlı kullanılan tüfekler ve parçaları ile basınçlı hava veya CO2 ile tesirsiz mermi atmak üzere özel olarak tasarlanmış tüfekler veya tabancalar, bu listenin 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentleri kapsamında değildir.

3) Bombaatarlar (Roket Fırlatıcılar, Alev Atıcılar, El Bombası Atıcılar, Torpil Tüpleri Gaz, Duman, Sis, Ses ve Işık Fişeği Atıcılar) ve bunların ana parçaları (namlu, tetik tertibatı, gövde, nişangâh/optik nişangâh).

4) Yivli ve yivsiz her çap ve model havanlar ve bunların namlu ve nişangâhları.

5) Her çap ve model hafif ve ağır toplar, obüsler ve bunların ana parçaları (namlu, kama, kama payı) ile bu silahlarda kullanılan namlucuk aparatı.

6) Bir hedefi tahrip etmek veya hedefin görevini iptal etmek amacıyla özel olarak tasarlanmış “Lazer” sistemleri, parçacık ışın sistemleri, yüksek güçlü radyo frekans (RF) sistemleri ve kinetik enerji silah sistemleri.

7) Bu listede yer alan taktik araçlar, hava araçları ile su üstü ve su altı savaş gemilerine takılan her türlü silah ve karşı tedbir sistemleri.

**b) Taktik araçlar:**

1) Tanklar, tırtıllı (paletli) ve tekerlekli zırhlı muharebe araçları, zırhlı personel taşıyıcılar ile üzerinde askerî ekipman (silah, komuta kontrol düzeneği, termal kameralar, elektronik harp ve elektronik karşı tedbir sistemleri) bulunan her türlü zırhlı personel taşıyıcılar, zırhlı silah/mühimmat taşıyıcı araçlar.

2) Bu araçlara takılan her türlü kama kompleleri, zırh, otomatik/yarı otomatik doldurucu, kule ve namlular.

3) Üzerinde askerî ekipman (silah, komuta kontrol düzeneği, elektronik harp ve elektronik karşı tedbir sistemleri) bulunan askerî amaçlı her türlü tekerlekli taktik araçlar.

4) Askerî amaçlı; tank çekiciler, tank taşıyıcılar, kurtarıcı araçlar ile üzerinde askerî ekipman (silah, komuta kontrol düzeneği, termal kameralar, elektronik harp ve elektronik karşı tedbir sistemleri) bulunan zırhlı paletli ve tekerlekli istihkam iş makineleri.

5) Mayın temizleme ve serpme sistemlerine ait araçlar, mayınlı sahalarda geçit açma sistemleri.

6) Her türlü silah platformları ve platform araçları.

7) Askerî amaçlı insansız kara araçları.

8) Askerî amaçlı her türlü köprücü araçları.

**c) Askerî patlayıcılar ve piroteknik malzeme:**

1) Bu listenin birinci maddesinin (a) bendinde yer alan silah ve sistemlerde kullanılan her türlü mühimmat ve bunlara ait ana parçalar (kovan, çekirdek, kapsül, gövde, sevk çemberli gövde vb.) ile sevk maddesi (Kara barut hariç olmak üzere Topçu Mühimmat Sevk Barutları, Hafif Silah Mühimmatı Sevk Barutları, Özel Amaçlı Sevk Barutları) ve patlayıcılar.

2) Harp silahlarına ait olan her türlü tapa yerleştirme cihazları ve bunlar için özel olarak tasarlanmış parçalar (Emniyet ve ateşleme durumuna getirme cihazları, tapalar, sensörler ve başlatıcı cihazlar, patlayıcılar için yanıcı muhafazalar).

3) Tahrip amaçlı kullanılan her türlü askerî patlayıcı malzemeler (Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi ML8.a maddesi kapsamındaki patlayıcılar, bomba, el bombası, sis bombası, mayın ve tahrip kalıbı gibi) ile bunlara ait ana parçalar (kapsül, ecza, yemleme, buster, detanatör ve ana şarj olarak kullanılan her türlü patlayıcı madde).

4) Yakıcı, yanıcı ve eritici her türlü askerî piroteknik malzeme (ışık, ses, gaz, duman oluşturan piroteknik malzemeler, askerî maksatlı işaret fişekleri, askerî maksatlı sis işaretleri/ fişekleri, fitiller, infilak fitilleri veya infilak kapsülleri; ateşleyici maddeler elektrikli infilak ettirici maddeler).

5) Roket ve füze yakıtları ve bu yakıtlara katılan malzemeler (Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi ML8 maddesi kapsamında bulunan Enerjitik Malzemeler) ile sevk fişekleri.

6) Dolanan mühimmatlar.

**ç) Roketatar, roket, füzeler ve torpidolar:**

1) Her çap ve menzildeki roketler, füzeler ve torpidolar ile bu sistemlere ait ana parçalar (Roket motoru, harp başlığı, güdüm sistemi, arayıcı başlık, kuyruk komplesi/yönlendiricili kanatlar dâhil olmak üzere kontrol sistemi, gövde, tapa ve ateşleyiciler, algılayıcılar).

2) Her çap ve menzildeki roketler, füzeler ve torpidoların fırlatılmasında kullanılan sistemler ve bunların ana parçaları (Fırlatma platformu, namlu, lançer, atış kontrol sistemi, 3000 PSI ve üzeri pnömatik basınç sağlayıcı komponentler).

**d) Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer harp maddelerine/silahlarına karşı savunma sistemleri:**

1) Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer (KBRN) harp maddeleri kullanılarak oluşturulabilecek her türlü tahrip maddesi, silah, mühimmat ve bu silahların yerleştirilmesi ve taşınması, fırlatılması amacıyla kullanılan sistemler.

2) Askerî amaçla kullanılan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddelere karşı koruyucu elbise, koruyucu iç giyimi, koruyucu bot kılıfı, koruyucu eldiven ve sistemler, maske ve süzgeçler, bunlara ait filtreler, KBRN sistemlerinde kullanılan KBRN koruyucu filtreler ile koruyucu melbusatlar, her türlü KBRN tespit, teşhis ile savunma sistem ve cihazları ile Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi ML7 maddesi kapsamındaki malzemeler.

**e) Askerî hava araçları ve sistemleri:**

1) Askerî amaçlı her çeşit hava araçları (sabit ve/veya döner kanatlı insanlı ve/veya insansız hava araçları, dronlar, balonlar), bu hava araçlarında kullanılabilen her türlü harp sistemleri ve bunlar için özel olarak tasarlanmış parçalar (fırlatma sistemleri, fırlatma ve kurtarma araçları ve yer destek teçhizatı ile komuta veya kontrol için tasarlanmış teçhizatlar).

2) Askerî hava araçlarında kullanılan yatay ve dikey stablize, komple kuyruk, kanatçık, flap, spar, komple kanat, longeron, bulkhead, gövde.

3) Askerî hava araçlarının gösterge-telsiz-radar sistemleri (seyrüsefer alet ve cihazları, radar cihazları ve uzaktan kumanda etmeye mahsus olanlar da dâhil olmak üzere tüm telsiz cihazları),

bu vasıtalarda kullanılan hedefe yönelme ve hedef takip cihazları.

4) Askerî hava araçlarının motorları (turbofan, turbojet, turboprop, turboshaft, pistonlu) ve bu motorlarda kullanılan yanma odası, türbin, türbin palesi, türbin diski, türbin nozul.

5) Askerî amaçlı hava araçlarının iniş takımı dikmesi, pervane, pervane göbeği (spindle, hub), rotor (rotor göbeği, ana transmisyon ve rotor palleri).

6) Karşı Tedbir Mühimmatları ile Dolanan Mühimmatların fırlatma sistemleri (dispenser) dâhil olmak üzere askerî hava araçlarına takılan her türlü donanım.

7) İnsansız hava araçlarını fırlatma cihazı ve tertibatları.

8) Bu listenin birinci maddesinin (e) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan hava araçlarında askerî amaçlı kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış mekanik, elektromekanik, elektronik, optik ve optronik cihazlar.

**f) Su üstü ve su altı savaş gemileri:**

1) Su üstünde ve altında kullanılan her tür ve sınıftaki savaş gemileri ile insanlı ve insansız platformlar (askerî maksatlı şişirilebilir sallar dâhil).

2) Bu listenin birinci maddesinin (f) bendinin (1) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan deniz platformlarında kullanılan akustik aldatıcı ve akustik karıştırıcılar.

3) Bu listenin birinci maddesinin (f) bendinin (1) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan deniz platformlarında askerî amaçlı kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış mekanik, elektromekanik, elektronik, optik ve optronik cihazlar, akustik sensörler ile zırh malzemesi.

4) Askerî kullanım için üzerinde silah ve/veya silah kaidesi ve/veya askeri elektronik sistemler yerleştirilebilecek şekilde özel olarak tasarlanmış veya uyarlanmış her türlü bot.

5) Askerî amaçlı insanlı ve/veya insansız su üstü ve su altı deniz araçları.

**g) Askerî komuta kontrol, muhabere ve bilgi sistemleri:**

1) Elektronik Harp (EH), Elektronik Taarruz (ET), Elektronik Destek (ED), Elektronik Koruma (EK), sistem ve teçhizatı ile bu sistemlerin test ve değerlendirmesini yapan, etkinliğini artıran/azaltan taktik ve teknik geliştirmeye yönelik simülatör ve simülasyon sistemleri, dronsavarlar ile

Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi MLll.a maddesinde yer alan askeri kullanım için özel olarak tasarlanmış elektronik donanımlar.

2) Askerî amaçlı ve/veya emniyetli (kriptolu) telli ve telsiz muhabere sistem cihazları ile içerisinde yazılım bulunduran koruma ve yönetim devresini haiz bataryaları (Bu cihazlara ait kulaklık, mikrofon takımları, aksesuarlar ve piller hariç).

3) Askerî amaçlı veya ulusal güvenlik amaçlı üretimi yapılan ve kullanılan her türlü kripto ve ses emniyet cihazları ile bu cihazlar için özel olarak tasarlanmış kriptografık amaçlı yazılım ve donanımlar.

4) Lazer, akustik ve mikrodalga kaynaklı, her türlü silah ve askeri haberleşme sistemleri.

5) Askerî amaçlı kullanılan NATO ve ACE tipi şelterler.

6) Askerî keşif gözetleme, bunların kayıt cihazları, radar ve ekipmanları ile dost ve düşman tanıma ve tanıtma sistemleri.

7) Her türlü askerî ve ulusal güvenlik amaçlı yazılımlar ve yazılım kodları.

8) Her türlü askerî amaçlı eğitim simülatörleri ve simülasyonları.

9) Bu listede yer alan taktik araçlar, hava araçları ile su üstü ve su altı savaş gemilerine takılan silah sistemlerine ait atış ve komuta kontrol sistemleri.

**ğ) Askerî amaçlı uzay sistemleri:**

1) Askerî amaçlı olan uzay araçları (uydular dâhil), uydu sistemleri, hareketli/taşınabilir/sabit uydu yeryüzü terminalleri ile bu sistemlere ait her türlü uzay ve yer teçhizatı (Askerî maksatlı olan uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge altı araçları, Uzay Gözlem Sistemleri, Roket-fırlatma rampaları ve kuleleri, alıcı cihazı bulunan verici cihazlar, uydu radyolink alıcı ve verici antenleri).

2) Askerî amaçlı uydularda keşif, gözetleme, karıştırma, haberleşme sevk ve güdüm amacıyla kullanılabilecek donanımları ve silah sistemleri.

**h) Askerî keşif, gözetleme ve tespit sensörler, coğrafi konum belirleme ve seyrüsefer sistemleri:**

1) Askerî amaçlı kullanılabilecek Ataletsel Seyrüsefer Sistemleri (INS) ile emniyetli (kriptolu) Küresel Konumlama Sistemleri (GPS, GNSS, GLONAS vb.) cihazları ile diğer koordinat belirleme yer ve yön tespit cihazları.

2) Askerî amaçlı Termal IR (Kızılötesi) ve lazer özellikli nişan tevcih, atış kontrol ve gözetleme alet ve cihazları (Askeri maksatlı teleskopik dürbün, teleskop, periskop, dürbün, askerî maksatlı termal kameralar).

3) Askerî amaçla kullanılan patlayıcı madde tespit sistemleri ve mayın detektörleri.

4) Askerî amaçlı lazer işaretleme cihazları, lazer noktalayıcılar, lazer algılama ikaz sistemleri ve lazer hedef tespit sistemleri.

5) Askerî amaçlı gece görüş cihazları ile gece görüş dürbün ve cihazlarında kullanılan askerî amaçlı görüntü yoğunlaştırıcı tüpler, detektörler ve detektörlerin okuma devreleri.

6) Özel olarak askeri kullanım için tasarlanmış görüntü işleme ve kayıt teçhizatları, kızılötesi veya termal görüntüleme teçhizatları, görüntüleme radarı sensör teçhizatı ve bu teçhizatlar için karşı tedbir sistemleri.

7) Askeri kullanım amacıyla özel olarak tasarlanmış atış kontrol ve bununla bağlantılı erken uyarı ve ikaz sistemleri ile bunlarla bağlantılı sistemler (Hedef tespiti, tanımlaması, mesafe ölçücü, gözetleme ve takip sistemleri, tespit, veri toplama, tanıma veya teşhis etme gereçleri ve sensör entegre edilmiş gereçler).

**ı) Diğer askerî malzeme ve cihazlar:**

1) Gece görüş dürbünü ve termal kamera ile görünmeyen (görülemeyen) kumaş/ağ, elektromanyetik frekans ve radyasyondan koruma kumaşları, anti-radyasyon kumaş, iletken kumaşlar.

2) Askerî amaçlı olarak kullanılan görünmezlik teknolojileri (Radar Soğurucu Malzemeler, Radar Soğurucu Yapılar, Radar Kesit Alanı Tahmin Yazılım Kodları, Infrared/Gözle Görülür/Akustik/Manyetik İz Azaltıcı Malzeme ve Teknikler ile her türlü îz Tahmini Yazılım Kodları).

3) Askeri sistemler ve personel için balistik koruma sağlamak üzere özel olarak tasarlanmış metalik veya metalik olmayan yapılar (NIJ veya benzer milli standartlar kapsamında seviye III ve

üzeri balistik koruma sağlayan yapılar).

4) Askeri standart veya benzer milli standartlara uygun olarak balistik koruma sağlamak üzere üretilmiş miğfer ve miğfer için özel olarak tasarlanmış miğfer kapakları ve iç başlıklar.

5) Yukarıda belirtilen namlulu silahlarda kullanılan her türlü mühimmat ve mühimmat ana parçaların üretimi amacıyla özel olarak tasarlanmış kovan üretim tezgâhı, mermi üretim tezgâhı, kapsül imla tezgâhı ile fişek dolum/imla tezgâhları ve benzeri.

6) Yivli-setli silahların namlularına yiv-set açmak için özel olarak tasarlanmış tezgâhlar.

**i) Açıklamalar:**

1) Yukarıda belirtilen sistemlerde yer alan sivil amaçlı kullanıma uygun yazılımlar ve genel imalât malzemeleri (civata, somun, vida, conta, o-ring, boya, bağlama amaçlı kullanılan bracket/fitting ve benzeri), ticari maksatlı tedarik edilebilen bilgisayar donanımları Kontrole Tâbi Liste kapsamında değildir.

2) Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer harp maddeleri/silahlarının ithalatı, ihracatı ve üretimi Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler gereği yasaklanmıştır.

3) Hem askerî hem de sivil amaçlı kullanılan malzemeler “Çift Kullanımlı Malzeme” olarak adlandırılır. 2/12/2003 tarih ve 25304 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/12 sayılı “Çift Kullanımlı ve Hassas Maddelerin İhracatına İlişkin Tebliğ” kapsamında olanların ihracatı adı geçen tebliğ hükümleri uyarınca, Çift Kullanımlı Malzeme ve Teknolojilerin ithalatına yönelik işlemler “İthalat Tebliği” çerçevesinde Ticaret Bakanlığı sorumluluğunda yürütülür.

4) Firmalar tarafından ihracatı/ithalatı yapılacak malzemenin askerî veya sivil amaçlı olup olmadığı Gümrük Beyannamesine yazılır.

5) Herhangi bir malzemenin bu liste kapsamında olup olmadığına yönelik tereddüte düşülen hususlarda Millî Savunma Bakanlığının kararı esastır.

**MADDE 2** - (1) Bu Liste yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3** - (1) Bu Liste hükümlerini Millî Savunma Bakanı yürütür.

**Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.**

**Millî Savunma Bakanlığı İçin Tıklayınız.**